

DEN NORSKE
LEGEFORENING**Sentralstyret 2013–15**

President Hege Gjessing

Visepresident Jon Helle

Synnøve Bratlie

Marit Halonen Christiansen

Christian Grimsgaard

Ivar Halvorsen

Kristian Hamandsen

Marit Hermansen

Kari Sollien

Sekretariatsledelsen

Generalsekretær Geir Riise

Samfunnspolitisk avdeling,
avdelingsdirektør Jorunn FryjordetJus og arbeidsliv,
avdelingsdirektører
Lars Duvaland
Frode SolbergMedisinsk fagavdeling, avdelings-
direktør Bjarne Riis StrømØkonomi- og administrasjons-
avdelingen, avdelingsdirektør
Erling Bakken**Postadresse**Den norske legeforening,
Postboks 1152 Sentrum,
0107 Oslo**Besøksadresse**Legenes hus, Akersgt. 2,
inngang fra Christiania torv, OsloTelefon: 23 10 90 00
Faks: 23 10 90 10Oversikt over sentralstyrets
epostadresser, se
legeforeningen.no/sentralstyret
Ansattes epostadresser finnes på
legeforeningen.no/kontakt

Tyrkisk rett avviste sak mot leger

Etter én og en halv times rettsmøte avviste dommeren saken mot Ankara legeforening som grunnløs, en sak der tyrkiske helsemyndigheter krevde at medlemmer av foreningens styre og etikkrådet måtte fratre sine verv.

Bakgrunnen var en lov vedtatt av det tyrkiske parlamentet i juni 2014, som sier at leger og annet helsepersonell bare kan gi øyeblikkelig hjelp inntil offisielt helsepersonell er kommet til stedet. Fortsetter de med medisinsk hjelp etter dette, kan de bli tiltalt og risikerer opptil tre år i fengsel eller bøter på inntil tre millioner tyrkiske lira (ca. 6 millioner norske kroner).

Truet organisasjonsfriheten

I mai 2013 begynte de første demonstrasjonene mot utbygging av Gezi-parken, en av få grønne lunger på den europeiske siden av Istanbul. Myndighetene ville bygge ut parken med shoppingsenter og gjenscape noen militærbrakker fra den ottomanske tiden. Etter hvert spredde demonstrasjonene seg til flere byer over hele Tyrkia. Også i Ankara ble det demonstrert.

Antakelig var det flere grunner til demonstrasjonene, blant annet innstramming i ytrings- og organisasjonsfriheten og at Tyrkia de siste årene har gått i en mer autoritær retning. Politiet gikk hardt til verks mot demonstrantene med plastikkuler og tåregass, og mange ble skadd. EU, FN og flere europeiske land protesterte mot politiets brutalitet.

Leger, annet helsepersonell og medisinstudenter organiserte frivillig øyeblikkelig hjelp til skadde demonstranter. I løpet av demonstrasjonene ble 11 drept og mange skadd.

Med grunnlag i loven, som blant annet Verdens legeforening, Legeforeningen og flere europeiske legeforeninger oppfordret parlamentet til ikke å vedta, tok helsedepartementet i 2014 ut sivilt søksmål mot Ankara legeforening med krav om at medlemmer av styret og etikkrådet måtte fratre sine verv. Saken gjaldt derfor ikke bare legers autonomi og plikt til å hjelpe skadde mennesker, men også organisasjonsfriheten og organisasjoners rett til selv å velge sine tillitsvalgte uten innblanding fra myndighetene

Skulle vært belønnet

To resultatløse rettsføringer fant sted høsten 2014, mens den tredje høringen fant sted i Ankara 23. sivil rett 20.2. 2015. Legeforeningen som også representerte Verdens legeforening og Den europeiske legeforeningen under høringen, var til stede som én av to internasjonale observatører. Etter en markering utenfor rettsbygningen gikk de saksøkte

Rettsbygningen i Ankara der rettsmøtet fant sted.
Foto Bjørn Oscar Hoftvedt

og sympatisører til rettsalen. Den lille salen var fylt til trengsel.

Forsvaret førte flere vitner, blant annet presidenten i advokatforeningen, to medlemmer av parlamentet og ordføreren i Cankaya (bydelen i Ankara der demonstrasjonen fant sted). Også flere av de som hadde mottatt medisinsk hjelp, vitnet. Det kom klart frem at de offentlige helseteamene ikke hadde kapasitet til å ta seg av alle de skadde og at de var helt avhengig av hjelp fra frivillige. Ett av parlamentsmedlemmene uttrykte det slik: legene som hjalp skulle vært belønnet, ikke straffet.

Rettsmøtet varte i vel én og en halv time, og konklusjonen ble at dommeren avviste saken som grunnløs. Dette var en seier både for tyrkiske legeorganisasjoner og internasjonale organisasjoner som har støttet den tyrkiske legeforeningen i denne saken. Men loven er fortsatt der, så det gjenstår å se om det kommer flere liknende saker i fremtiden.

Bjørn Oscar Hoftvedtbjorn.hoftvedt@legeforeningen.no
Medisinsk fagavdeling